

دستور العمل شرایط راهنمایی و تعیین ظرفیت اعضای هیات علمی جهت راهنمایی

دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه زابل

مقدمه

به منظور ایجاد وحدت رویه در تخصیص دانشجویان تحصیلات تکمیلی به اعضای هیات علمی دانشگاه جهت راهنمایی پایان نامه کارشناسی ارشد و یا رساله دکتری تخصصی این دستورالعمل در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه تصویب و توسط هیات رئیسه دانشگاه تایید و ابلاغ شد.

ماده ۱: شرایط استاد جهت راهنمایی پایان نامه در دوره کارشناسی ارشد

بند ۱: استاد راهنمای پایان نامه باید دارای مدرک دکترا تخصصی و مرتبه حداقل استادیاری باشد و حداقل یک نیمسال از شروع به کار وی گذشته باشد. استادیاران ارتقا یافته از مرتبه مربی و یا تازه استخدام شده، در نیمسال اول استادیاری می توانند به عنوان راهنمای دوم و یا مشاور در فرایند انجام پایان نامه و همچنین به عنوان داور و یا نماینده تحصیلات تکمیلی در فرایند بررسی پایان نامه مشارکت داشته باشند.

بند ۲: استاد راهنمای اول پایان نامه الزاما باید از اعضای هیات علمی تمام وقت مستخدم دانشگاه زابل باشد.

بند ۳: در صورتیکه استادیاران ارتقا یافته از مرتبه مربی و یا تازه استخدام شده تنها استاد تخصصی در گروه آموزشی در راستای رشته قبولی دانشجو باشند، می توانند در نیمسال اول (بدون رعایت ضوابط بند قبل) راهنمایی (اول) یک دانشجو را برعهده بگیرند.

بند ۴: در صورتیکه استاد راهنمای پایان نامه کارشناسی ارشد متقاضی استفاده از فرصت مطالعاتی خارج از کشور باشد، می بایست قبل از اعزام، استاد راهنمای مشترک پایان نامه را به معاونت پژوهش و فناوری و مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه معرفی نماید.

بند ۵: در صورتیکه رابطه همکاری استاد راهنمای اول پایان نامه با دانشگاه زابل قطع شود (بازنشستگی و ...)، اگر استاد راهنمای دوم عضو هیات علمی دانشگاه زابل باشد، مسئولیت دو استاد راهنما با یکدیگر عوض می شود. اما اگر استاد راهنمای دوم عضو هیات علمی دانشگاه زابل نبود، موضوع به پیشنهاد گروه آموزشی مربوطه جهت بررسی به شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و سپس برای تصمیم گیری به شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارجاع می یابد.

بند ۶: هیچ یک از بستگان درجه یک (پدر، مادر، برادر، خواهر، همسر و فرزند) دانشجوی کارشناسی ارشد نمی تواند راهنمایی، مشاوره، نماینده تحصیلات تکمیلی و داور در جلسه دفاع پایان نامه وی را عهده گیرد.

بند ۷: در صورتیکه به هر دلیل ادامه روند پایان نامه میسر نبوده و این امر منجر به اختلال در مورد سنوات تحصیلی و مشمولین دانشجو گردد، به درخواست دانشجو یا استاد راهنما موضوع جهت بررسی به شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و سپس برای تصمیم گیری به شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارجاع می‌یابد.

ماده ۲: ضوابط تخصیص دانشجو جهت راهنمایی پایان نامه در دوره کارشناسی ارشد

بند ۱: تخصیص دانشجویان کارشناسی ارشد به اعضای هیات علمی حائز شرایط (بر اساس ماده ۱ این دستورالعمل)، براساس اولویت انتخابی دانشجو و ظرفیت اساتید و بدون در نظر گرفتن سال ورود دانشجویان صورت می‌گیرد.

بند ۲: ظرفیت اعضای هیات علمی در رشته تخصصی آنها برای هر سال تحصیلی جهت اعلام به سازمان سنجش حداقل سه نفر (دانشجوی نوبت اول) می‌باشد. ظرفیت مذکور ارتباطی به ظرفیت تخصیص یافته اعضای هیات علمی (راهنمایی همزمان) ندارد.

بند ۳: تعداد راهنمایی (اول) همزمان دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد به شرح ذیل می‌باشد: استادیار ۳ نفر، دانشیار ۴ و استاد ۵.

بند ۴: در صورتیکه عضو هیات علمی واجد شرایط در طرح تحقیقاتی برون دانشگاهی (ملی، بین‌المللی و ...) مشارکت داشته باشد، به ازای هر ۵۰ میلیون تومان (هزینه طرح) یک دانشجو به ظرفیت وی اضافه می‌گردد، مشروط بر آنکه هزینه‌های پایان نامه دانشجو از همان طرح تامین گردد.

بند ۵: تعداد ذکر شده جهت راهنمایی همزمان در بندهای قبل بدون در نظر گرفتن سال ورود دانشجویان می‌باشد.

بند ۶: راهنمای دوم بودن در احتساب ظرفیت راهنمایی اول اعضای هیات علمی نقشی ندارد. تعداد راهنمایی دوم همزمان دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد به شرح ذیل می‌باشد: استادیار ۳ نفر، دانشیار ۴ و استاد ۵.

بند ۷: راهنمایی دانشجویان تحصیلات تکمیلی سایر دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی نیز در احتساب ظرفیت اعضای هیات علمی دانشگاه زابل نقشی ندارد.

بند ۸: نسبت تعداد اعضای هیات علمی گروه به دانشجویان کارشناسی ارشد در هنگام تخصیص به نحوی تنظیم گردد که در یک دوره تحصیلی حداقل یک دانشجوی کارشناسی ارشد به هر عضو هیات علمی (واجد شرایط) بدون در نظر گرفتن مرتبه، اختصاص یابد. در صورت کمتر بودن دانشجویان ملاک درخواست دانشجو (بر اساس اولویت) و ظرفیت اساتید می‌باشد. اساتیدی که در یک دوره دانشجو به آنها تعلق نگرفته در دوره بعدی در اولویت می‌باشند.

بند ۹: دانشجویان مازاد ظرفیت اعضای هیات علمی گروه (ماده ۲، بند ۳) می‌بایست به اعضای هیات علمی دانشگاه زابل که مدارکشان جهت اخذ آن رشته مربوطه در مقطع کارشناسی ارشد استفاده شده است و در گروه آموزشی دیگری همکاری دارند، اختصاص یابند (با رعایت شروط ظرفیت همزمانی).

بند ۱۰: پس از اجرای بند ۹، در صورت وجود دانشجویان مازاد ظرفیت، به تناسب تعداد دانشجو و اعضای هیات علمی به صورت مساوی ظرفیت اعضای هیات علمی واجد شرایط افزایش می‌یابد.

ماده ۳: شرایط هیات علمی جهت راهنمایی رساله در دوره دکتری تخصصی

بند ۱: استاد راهنمای اول رساله دکتری تخصصی الزاما باید از اعضای هیات علمی تمام وقت دانشگاه زابل (با مرتبه استادیار یا بالاتر) و از گروه آموزشی مربوطه باشد. داشتن حداقل سه سال سابقه تدریس در دوره تحصیلات تکمیلی و راهنمایی حداقل دو دانشجوی کارشناسی ارشد (با موفقیت از پایان نامه دفاع نموده باشند) برای استاد راهنما با مرتبه استادیاری ضروری است.

بند ۲: در صورتیکه استاد راهنمای رساله دکتری تخصصی متقاضی استفاده از فرصت مطالعاتی خارج از کشور باشد، می بایست قبل از اعزام، استاد راهنمای مشترک رساله را به معاونت پژوهش و فناوری و مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه معرفی نماید.

بند ۳: در صورتیکه رابطه همکاری استاد راهنمای اول رساله با دانشگاه زابل قطع شود (بازنشستگی و ...)، اگر استاد راهنمای دوم عضو هیات علمی دانشگاه زابل باشد، مسئولیت دو استاد راهنما با یکدیگر عوض می شود. اما اگر استاد راهنمای دوم عضو هیات علمی دانشگاه زابل نبود، موضوع به پیشنهاد گروه آموزشی مربوطه جهت بررسی به شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و سپس برای تصمیم گیری به شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارجاع می یابد.

بند ۴: هیچ یک از بستگان درجه یک (پدر، مادر، برادر، خواهر، همسر و فرزند) دانشجوی دکتری تخصصی نمی تواند راهنمایی، مشاوره، نماینده تحصیلات تکمیلی و داوری در جلسه دفاع رساله وی را عهده گیرد.

بند ۵: در صورتیکه به هر دلیل ادامه روند رساله میسر نبوده و این امر منجر به اختلال در مورد سنوات تحصیلی و مشمولین دانشجو گردد، به درخواست دانشجو یا استاد راهنما موضوع جهت بررسی به شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و سپس برای تصمیم گیری به شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارجاع می یابد.

ماده ۴: ضوابط تخصیص دانشجو جهت راهنمایی رساله در دوره دکتری تخصصی

بند ۱: تخصیص دانشجویان دکتری تخصصی به اعضای هیات علمی حائز شرایط (بر اساس ماده ۳ این دستورالعمل)، براساس اولویت انتخابی دانشجو و ظرفیت اساتید و بدون در نظر گرفتن سال ورود دانشجویان صورت می گیرد.

بند ۳: ظرفیت اساتید در رشته تخصصی آنها برای هر سال تحصیلی جهت اعلام به سازمان سنجش حداقل دو نفر می باشد. ظرفیت مذکور ارتباطی به ظرفیت تخصیص یافته اعضای هیات علمی (راهنمایی همزمان) ندارد.

بند ۳: تعداد راهنمایی (اول) همزمان دانشجویان مقطع دکتری تخصصی به شرح ذیل می باشد: استادیار ۲ نفر، دانشیار ۳ و استاد ۴.

بند ۴: در صورتیکه عضو هیات علمی واجد شرایط در طرح تحقیقاتی برون دانشگاهی (ملی، بین المللی و ...) مشارکت داشته باشد، به ازای هر ۱۰۰ میلیون تومان (هزینه طرح) یک دانشجو به ظرفیت وی اضافه می گردد، مشروط بر آنکه هزینه های رساله دانشجو از همان طرح تامین گردد.

بند ۵: تعداد ذکر شده جهت راهنمایی همزمان در بندهای قبل بدون در نظر گرفتن سال ورود دانشجویان می باشد.

بند ۶: راهنمای دوم بودن در احتساب ظرفیت راهنمایی اول اعضای هیات علمی نقشی ندارد. تعداد راهنمایی دوم همزمان دانشجویان مقطع دکتری تخصصی به شرح ذیل می باشد: استادیار ۲ نفر، دانشیار ۳ و استاد ۴.

بند ۷: راهنمایی دانشجویان تحصیلات تکمیلی سایر دانشگاه ها و موسسات آموزشی نیز در احتساب ظرفیت اعضای هیات علمی دانشگاه زابل نقشی ندارد.

بند ۸: نسبت تعداد اعضای هیات علمی گروه به دانشجویان دکتری تخصصی در هنگام تخصیص به نحوی تنظیم گردد که در یک دوره تحصیلی حداقل یک دانشجوی دکتری تخصصی به هر عضو هیات علمی (واجد شرایط) بدون در نظر گرفتن مرتبه، اختصاص یابد. در صورت کمتر بودن دانشجویان ملاک درخواست دانشجو (بر اساس اولویت) و ظرفیت اساتید می باشد. اساتیدی که در یک دوره دانشجو به آنها تعلق نگرفته در دوره بعدی در اولویت می باشند.

بند ۹: دانشجویان مازاد ظرفیت اعضای هیات علمی گروه (ماده ۴، بند ۳) می بایست به اعضای هیات علمی دانشگاه زابل که مدارکشان جهت اخذ رشته مربوطه در مقطع دکتری استفاده شده است و در گروه آموزشی دیگری همکاری دارند، اختصاص یابند (با رعایت شروط ظرفیت همزمانی).

بند ۱۰: پس از اجرای بند ۹، در صورت وجود دانشجویان مازاد ظرفیت، به تناسب تعداد دانشجو و اعضای هیات علمی به صورت مساوی ظرفیت اعضای هیات علمی واجد شرایط افزایش می یابد.

ماده ۵: در مواردی که شیوهنامه مسکوت است تصمیم گیری بر عهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه است.

بند ۱: هرگونه حذف و اضافه یا تغییر در مفاد این شیوهنامه اجرایی به پیشنهاد شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه و تأیید هیات رئیسه دانشگاه امکان پذیر است.

ماده ۶: این دستورالعمل در یک مقدمه، ۶ ماده و ۳۲ بند در پانزدهمین جلسه شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه در تاریخ ۹۶/۱۰/۰۵ تصویب شد و پس از آن در جلسه مورخ ۹۷/۰۲/۰۱ هیات رئیسه دانشگاه به تصویب رسید و از تاریخ تصویب در هیات رئیسه دانشگاه لازم الاجرا است.